

Resultaten van een praktijkonderzoek naar een technisch hulpmiddel

Inhoud

Zorg op maat	3
Het onderzoek	4
Hoe kunnen we beter ondersteunen bij incontinentie?	4
Het resultaat	6
Wat werkt en wat kan beter?	6
Wat ging goed?	8
Geleerde lessen	9
De ervaringen	10
Dit vonden zorgverleners en ervaringsdeskundigen	12
Elly Waaijer en Evelien Spreitzer	12
Sandra Veldboom	16
Jennifer Nootenboom en Jenette Prins	19
Bea Wiesendanger en Jolanda Ravensbergen	23
Angelique de Bruin	26
Wietske van Norden	29

Zorg op maat

Goede zorg leveren is niet altijd makkelijk. Steeds meer mensen hebben zorg nodig, terwijl er minder zorgverleners zijn. Daarom willen we slimmer werken. En zoeken we naar manieren om de zorg toch goed en persoonlijk te houden, ook als er minder mensen zijn om die zorg te geven.

Zorg op maat begint met begrijpen wat iemand echt nodig heeft. Dat is extra belangrijk bij incontinentie. Hoe weet je of iemand het juiste incontinentiemateriaal gebruikt? Of hoe vaak iemand eigenlijk naar het toilet moet? In dit boekje lees je hoe onderzoekers, verpleegkundigen, verzorgenden en cliënten samen hebben gewerkt om te kijken of technologie hier oplossingen voor kan bieden.

Wat dit boekje zo bijzonder maakt, is de combinatie van technologie én verhalen uit de praktijk. De ervaringen van zorgverleners en cliënten laten zien wat het onderzoek betekent in en voor de dagelijkse praktijk. Je leest hoe kleine veranderingen een groot verschil kunnen maken voor het comfort en zelfvertrouwen van cliënten.

Het is duidelijk dat er veel tijd, aandacht en energie in dit onderzoek is gestoken. De resultaten zijn het meer dan waard. De inzichten en aanbevelingen in dit boekje zijn direct te gebruiken en geven jou en je cliënten praktische tips voor het gebruik van technologie in de continenzorg.

Ik beveel dit boekje dan ook van harte aan voor iedereen die werkt in de zorg en die wil bijdragen aan passende, slimme en mensgerichte oplossingen.

Lisette Schoonhoven
hoogleraar Verplegingswetenschap,
UMC Utrecht

Hoe kunnen we beter ondersteunen bij incontinentie?

Incontinentie komt veel voor bij ouderen. Het kan veel invloed hebben op hun dagelijks leven en zelfvertrouwen. Hoe kun jij je cliënt hierbij goed ondersteunen? Het project Continentiezorg Op Maat (COM) onderzocht of slimme technologie je kan helpen.

Als mensen ouder worden, kunnen dagelijkse activiteiten lastiger worden. Lopen of douchen gaat bijvoorbeeld minder goed en zelfstandig wonen lukt niet altijd meer. Ook naar het toilet gaan kan moeilijker worden. Sommige cliënten voelen niet goed meer dat ze moeten plassen of hebben moeite om hun plas op te houden. Ze zijn niet altijd op tijd bij het toilet. We spreken dan van incontinentie. Dit kan verschillende oorzaken hebben. Als we die oorzaken kennen, kunnen we de zorg beter afstemmen op wat iemand nodig heeft.

Continentiezorg op Maat

In het onderzoek Continentiezorg Op Maat (COM) hebben we gekeken of technologie hierbij kan helpen. We hebben de Identifi van Essity onderzocht, een chip in het incontinentiemateriaal, die automatisch meet wanneer en hoeveel een cliënt plast. Dit geeft inzicht in het plaspatroon van de cliënt.

Met die informatie kan de zorgverlener samen met de cliënt bekijken: hoe kan ik u beter ondersteunen? Bijvoorbeeld door vaste toiletmomenten af te spreken of iemand iets eerder naar het toilet te begeleiden. Ook kan de zorgverlener bepalen of iemand (nog) het juiste continentiemateriaal heeft.

Tien zorgteams

Tien zorgteams hebben meegedaan aan het onderzoek, met in totaal 55 cliënten. De cliënten woonden thuis of in een verpleeghuis. Bij die cliënten is het plaspatroon 3 keer 24 uur gemeten met de Identifi. Daarnaast hebben zorgverleners handmatig bijgehouden of de cliënt ook naar het toilet is geweest, ontlasting heeft gehad en of er lekkage is geweest.

Na afloop bespraken de zorgverleners samen met de experts van Essity de uitkomsten. Op basis hiervan hebben zij de zorg waar nodig aangepast. Ook zijn er verdiepende interviews gehouden met vijf deelnemers en hebben we gesprekken gehad met drie focusgroepen. De uitkomsten hiervan publiceren we in een apart artikel.

Ervaringen

Tot slot hebben we ook ervaringen van gebruikers meegenomen in het onderzoek. Hiervoor hebben we samengewerkt met Scouters. Dit is een groep mensen met en zonder beperking die vaak zelf ook hulpmiddelen gebruiken. Tijdens een Festival hebben zij verschillende continentiematerialen getest. Hun ervaringen lees je in dit boekje.

Ook lees je wat de ervaringen waren van collega-zorgverleners die hebben meegedaan aan het onderzoek. Wat werkte goed en wat kan beter? En wat leverde het op voor hun cliënten? Laat je inspireren door hun verhalen!

Het resultaat

Wat werkt en wat kan beter?

Urinesensoren als hulpmiddel voor betere continenzorg: werkt dat? Nu het onderzoek is afgerond, bespreken de projectleiders de lessen over wat wel en niet werkt in de praktijk.

Aan het woord:

- **Hanneke Knibbe**, onderzoeker en uitvoerend projectleider bij het UMC Utrecht. Zij onderzocht of de sensor (Identifi) een goed hulpmiddel is om de continenzorg te verbeteren.
- **Annemarie Klaassen**, programmanager bij het Van Kleeft Instituut, het kennis- en inspiratienetwerk van en voor zorgprofessionals. Als projectleider waren haar belangrijkste taken de praktische organisatie, zoals zorgteams betrekken, zorgverleners ondersteunen en het begeleiden van de invoering.
- **Monique Goense**, programmamanager bij het Van Kleeft Instituut. Haar focus lag met name op het verzamelen van de ervaringen van zorgverleners en cliënten.

Waarom het onderzoek?

De aanleiding

Hanneke: 'Uit eerder onderzoek bleek dat incontinentiezorg vaak begint zonder een goede beoordeling aan de start. Het mictiedagboek wordt meestal niet goed ingevuld. Ook mis je vaak informatie, bijvoorbeeld over hoe vaak en hoeveel iemand plast. Dit project was bedoeld om daar verandering in te brengen. Als je verwacht of merkt dat iemand incontinent is, kun je de Identifi inzetten.'

Het doel

Annemarie: 'We willen verpleegkundigen en verzorgenden helpen om betere keuzes te maken. Vaak zijn mensen functioneel incontinent. De oorzaak is dan niet medisch, maar komt bijvoorbeeld omdat iemand niet op tijd bij het toilet komt door minder mobiliteit. Deze mensen hebben meer baat bij andere hulp. Bijvoorbeeld door ze op tijd te herinneren om naar het toilet te gaan. Continentie draagt bij aan het comfort en welzijn van cliënten. En het scheelt extra zorg, zoals verschonen of wassen.'

De Identifi

Hanneke: 'Veel sensoren geven een seintje als er verschooning nodig is. De Identifi werkt anders: deze registreert het plaspatroon van cliënten drie dagen lang. Zo krijg je objectieve gegevens over hoe vaak iemand plast in het verband, hoe en hoeveel iemand dan plast en het plaspatroon. Met deze informatie kunnen zorgverleners meer continenzorg op maat bieden.'

Over de Identifi

- De Identifi geeft objectieve inzichten
- Zorgverleners denken meer na over materiaalkeuze
- Betere continenzorg kan leiden tot meer comfort en welzijn voor cliënten
- Maar het effect hangt af van hoe de zorgverlener verder werkt met de resultaten van de Identifi.
Dit vraagt een extra handeling.

Wat ging goed?

Trots op de teams

Annemarie: 'Ik ben trots dat we 10 teams hebben gevonden, intramuraal en extramuraal, die hebben meegedaan. Extramuraal was het soms best lastig om cliënten te overtuigen om mee te doen. Die zagen op tegen de technische kant of handmatig bijhouden van gegevens. Maar het is toch gelukt. We hebben veel gegevens. Daardoor kan Hanneke duidelijke conclusies trekken in het onderzoek.'

Betere zorg

Monique: 'Sommige zorgverleners gaven aan dat ze zich bewuster zijn van hun keuzes. Bijvoorbeeld over het type materiaal of het moment van verschonen. Tegelijk bleef dat effect vaak beperkt tot kleine aanpassingen. Voor echt maatwerk is meer nodig dan alleen deze technologie.'

Veel potentieel

Hanneke: 'De Identifi werkt op zich goed, snel en betrouwbaar. We zien dat er vaker een assessment is gedaan. Ook staan er vaker afspraken in het zorgdossier over continëntiezorg op maat. Daarin zijn we dus geslaagd met de Identifi!'

Geleerde lessen

Niet handmatig invullen

Hanneke: 'Het idee was dat je geen gegevens handmatig meer hoeft te registreren. Maar dat moet toch nog. Bijvoorbeeld of sprake is van een succesvolle toiletgang of lekkage. Dat kan de sensor namelijk niet meten.'

Collega's instrueren

Monique: 'Door personeelwisselingen kostte het teams veel tijd om collega's telkens opnieuw in te werken. Er gingen onbedoeld ook sensoren verloren. Dat is natuurlijk kostbaar.'

Wat kan nog beter?

Digitaal logboek

Annemarie: 'Het is belangrijk dat je alles digitaal kunt vastleggen. Met een app wordt het makkelijker om de gegevens correct in te vullen.'

Bredere oplossing

Hanneke: 'Een hulpmiddel als de Identifi geeft waardevolle informatie. Maar het is geen complete oplossing om meer mensen betere continenzorg te geven. Het is belangrijk om met de uitkomsten van de Identifi aan de slag gaan. Ook is het belangrijk oog te hebben voor andere onderdelen van continenzorg. Denk aan makkelijke bereikbaarheid van toiletten, kleding die snel is uit te doen en mensen op tijd herinneren om naar het toilet te gaan. Dat vraagt opvolging en begeleiding.'

Wat gebeurt er nu?

Annemarie: 'Er is veel belangstelling. Sommige organisaties hebben besloten ermee verder te gaan of kijken naar andere opties.'

Hanneke: 'Werken met de Identifi was intramuraal makkelijker te organiseren dan extramuraal. Maar het inzetten van techniek alleen leidt niet tot betere zorg. Dat vraagt tijd, instructie en bereidheid van cliënten om mee te doen. Ook hebben zorgverleners tijd en ruimte nodig om met de uitkomsten van de Identifi het zorgplan aan te passen.'

De ervaringen

Het enthousiasme voor dit project was groot. Kun je met een technisch hulpmiddel als de Identifi de continëntie van cliënten verbeteren? Ja en nee.

De Identifi is geen alles-in-één-oplossing. Maar de slimme logger kan wel een duwtje in de goede richting geven. Lees hier de ervaringen van wijkverpleegkundigen, verpleegkundigen in de ouderenzorg én ervaringsdeskundigen.

Dit vonden zorgverleners en ervaringsdeskundigen

*'Ken je je
plaspatroon,
dan kun je
veel meer'*

Elly Waaijer
Evelien Spreitzer
vrijwilligers bij Scouters

Scouters

Scouters is een platform voor en door mensen met een beperking. Eindgebruikers vinden hier onafhankelijke informatie over hulpmiddelen. Dit draagt bij aan een leuker, makkelijker, zelfstandiger en beweeglijker leven.

Op het gebied van continenzorg organiseerde **Scouters** verschillende Testivals.

Wat is een Festival en waarom organiseren jullie deze?

Elly: 'Tijdens een Festival testen onze vrijwilligers innovatieve hulpmiddelen. Bijvoorbeeld om makkelijker te eten of zelfstandig uit bed te komen. Sensoren in je continentiemateriaal bieden veel voordelen. Ken je jouw plaspatroon, dan kun je jezelf op tijd verschonen. Daardoor kun je bijvoorbeeld op pad of goede afspraken maken met de thuiszorg over verschoning.

Evelien: 'Festivals helpen ook om het taboe te doorbreken. Veel mensen met incontinentie weten niet hoeveel verschillend continentiemateriaal er is. Ook is vaak niet bekend wat helpt om te blijven doen wat je graag doet. En sensortechnologie geeft gemoedsrust: *peace of mind*.'

'Gebruikers hadden minder en dunner materiaal nodig dan voor de test'

Welke producten hebben jullie getest?

Elly: 'We hebben 6 verschillende sensoren getest die helpen bij continenzorg op maat. Wij hebben systemen getest die continu de verzadiging meten van het incontinentiemateriaal. Bijvoorbeeld sensoren die zijn geïntegreerd in het continentiemateriaal of sensoren die je als plakstrips in elk merk kunt plakken. De gebruiker krijgt dan een melding op de smartphone als het materiaal bijvoorbeeld 80 procent verzadigd is. De Identifi hebben we niet getest, omdat deze anders werkt. De Identifi meet over een periode van 72 uur het plaspatroon. Daaruit rolt een advies over materiaalgebruik en verschoningstijden.'

Wat waren de belangrijkste inzichten uit het Festival?

Elly: 'Middelen die real-time feedback geven, helpen gebruikers en zorgverleners beter plannen en zorgen voor minder lekkages en irritaties. Gebruikers hadden bijvoorbeeld minder materiaal nodig dan gedacht. Of ze durven te drinken als ze buitenshuis zijn.'

Evelien: 'De 72-uursmeting is een momentopname die niet altijd past bij het wisselende leven van veel gebruikers. Je patroon is anders als je thuis bent dan wanneer je bijvoorbeeld met mooi weer een extra drankje op het terras drinkt.'

Hoe denk je dat sensortechnologie kan bijdragen aan continentiezorg op maat?

Evelien: 'Het kan een groot verschil maken door verschoeningen beter af te stemmen op de behoefte van de gebruiker. Ook kan het zorgen voor duurzamer gebruik. Denk aan lichtere materialen en minder verspilling.'

Wat kan er nog beter?

Elly: 'Sensortechnologie moet toegankelijker worden, en ook beschikbaar komen voor thuiswonende en actieve mensen. Verder is het belangrijk dat het wordt vergoed door de zorgverzekeraar.'

'De 72-uursmeting is een momentopname die niet altijd past bij het wisselende leven van veel gebruikers'

***'Je moet
mensen niet
incontinent
maken als ze dat
niet zijn'***

Sandra Veldboom

Wijkverpleegkundige
bij Laurens

Veel cliënten dragen incontinentiemateriaal dat te zwaar of zelfs onnodig is. Sandra stoort zich hieraan. Daarom deed ze mee aan het onderzoek. Hoe kijkt ze erop terug?

Hoe reageerden cliënten en mantelzorgers op het onderzoek?

‘Cliënten die redelijk zelfstandig waren, reageerden positief. Maar andere cliënten vonden het ongemakkelijk om hun toiletgang bij te houden. Soms speelde schaamte een rol. Zeker als familieleden hun was deden. Dan wilden ze liever broekjes blijven gebruiken, ook al is dat soms niet nodig. Want vaak kunnen ze makkelijk toe met lichter of zelfs geen materiaal.’

Lukte het wel om mensen mee te laten doen?

‘Nee, dat was moeilijk. Soms gaven cliënten snel toestemming. Maar als het dan eenmaal zover was, haakten ze toch af. Vaak

kwam dat omdat hun situatie plotseling veranderde. Bijvoorbeeld door ziekte, ziekenhuisopname of overlijden. Anderen vonden dat het hun privacy kon schaden. En er was veel uitval van wijkverpleegkundigen. Met veel moeite is het toch gelukt om vijf mensen te vinden.'

Hoe was het werken met de Identifi?

'Werken met de Identifi went snel. Maar ik had de administratie onderschat. Je moet vooraf een vragenlijst invullen en achteraf een evaluatie doen. En je moet alles precies bijhouden. Aan het begin logde ik in bij de cliënt. Maar later ben ik het met een collega op kantoor gaan doen. Dan heb je meer rust en gaat het beter.'

Wat vond je het meest waardevolle aan dit project?

'Mijn gevoel is bevestigd: we gebruiken continentiemateriaal vaak niet op de juiste manier. Van de vijf mensen die meededen, hadden er drie eigenlijk geen broekje nodig. Zij konden ook toe met een inlegger of helemaal niets. Ik vind dat je mensen niet incontinent moet maken als ze dat niet zijn. Bovendien kunnen we bewuster omgaan met materiaal. Dat scheelt kosten, maar ook in de last voor het milieu.'

'We gebruiken continentiemateriaal vaak niet op de juiste manier.'

'Zorg dat mensen meteen bij binnenkomst een onderzoek met de Identifi krijgen'

Werk je anders door het project?

'Ja, ik ga vaker in gesprek met cliënten. Sommige mensen gebruiken al lang continentiemateriaal en willen niet meer overstappen. Vaak omdat ze geen was meer willen doen, gewend zijn aan broekjes of zekerheid willen. Maar 80 tot 90 procent van de cliënten vinden het juist fijner dat lichter materiaal beter zit. Of dat ze overdag geen materiaal nodig hebben. Voor alle collega's, maar zeker in de intramurale zorg, is mijn tip: zorg dat mensen meteen bij binnenkomst een onderzoek met de Identifi krijgen. Zodat ze vanaf het begin materiaal op maat krijgen.'

Tips van Sandra

- Geef uitleg: lichter materiaal kan net zo goed werken en zit vaak prettiger
- Start vroeg: wacht niet te lang met in gesprek gaan
- Gebruik een logger: inzicht in plaspatronen helpt mensen de regie te houden

'Cliënten waren bang voor een stroomstoot bij lekkage'

Jennifer Nootenboom
Jenette Prins-van Elst

Wijkverpleegkundige
en praktijkopleider bij
Careyn

Jennifer en Jenette hebben veel cliënten die last hebben van incontinentie. Daarom waren ze meteen enthousiast om mee te doen aan het project. Wat zijn hun ervaringen?

Hoe was het om aan cliënten te vragen of ze wilden meedoen?

Jennifer: 'Best lastig! Je moet goed uitleggen wat het onderzoek inhoudt en wat het voor hen betekent. Mantelzorgers of familieleden moesten er ook achterstaan. Sommige mensen waren wantrouwig en vroegen zich af of er een addertje onder het gras zat. Ze dachten bijvoorbeeld dat ze minder incontinentiemateriaal zouden krijgen of dat het geld bespaarde voor de zorgverzekeraar.'

Jenette: 'De sensor riep ook vragen op. Een paar cliënten vroegen: 'Krijg ik geen stroomstoot bij lekkage?' Anderen twijfelden of ze de Identifi zelf goed konden wisselen.'

Hoe was het werken met de Identifi?

Jennifer: 'De Identifi registreerde een aantal gegevens, maar andere informatie moest je handmatig noteren. Dit betekende extra werk. Vooral het inscannen, mailen en opsturen van formulieren en materialen kostte veel tijd. Digitale formulieren hadden een groot verschil gemaakt.'

Jenette: 'Cliënten vonden de vragenlijsten lastig te begrijpen. Uiteindelijk hebben we die samen met hen ingevuld.'

Wat vonden jullie het meest waardevolle aan dit project?

Jenette: 'Het betere contact met mensen. Zo was er een vrouw met dementie die altijd jeuk en uitslag had door haar incontinentiemateriaal. De testbroekjes waren van ander materiaal en daardoor had ze geen last meer. Nu draagt ze andere broekjes en heeft ze veel meer draagcomfort. Haar dochter merkte dat we echt meedenken en stond opeens ook positiever tegenover ons.'

Jennifer: 'Steeds meer cliënten kregen beter passend materiaal. Er was een man die smetplekken had. Hij draagt nu meer ademend materiaal. Kleine aanpassingen betekenen vaak een grotere verbetering in de kwaliteit van leven.'

Werken jullie anders door het project?

Jenette: 'Ja, je gaat makkelijk in gesprek en we kijken nu veel kritischer naar welk materiaal een cliënt echt nodig heeft.'

*'Steeds meer cliënten
kregen passend materiaal'*

Voorheen vroegen we een machtiging aan via de huisarts en regelde de apotheek de rest. Nu nemen we vaker eerst contact op met de leverancier voor advies.'

Jennifer: 'Door het project ontdekten we dat veel cliënten standaard zwaar incontinentiemateriaal gebruiken, puur uit angst voor doorlekken. Maar lichter materiaal kan net zo goed werken en zit vaak comfortabeler. We letten beter op aan de start, en kijken hoe het beter kan als we merken dat iemand jeuk of huidklachten heeft.'

Tips van Jenette en Jennifer

- Praat met je cliënt: zo weet je wat iemand echt nodig heeft
- Check huidproblemen: een ander type incontinentie-materiaal kan veel verschil maken.
- Schakel de leverancier in voor het vinden van het juiste materiaal.

***'We kregen de
bevestiging dat veel
cliënten het juiste
materiaal krijgen'***

Jolanda Ravensbergen-van der Kwaak

Bea Wiesendanger

Coördinerend verzorgenden bij Topaz

Bea en Jolanda verzorgen in verpleeghuis Overduin mensen met de ziekte van Huntington. In de laatste fase van deze erfelijke hersenziekte is bewegen moeilijk, is er vaak sprake van incontinentie en liggen cliënten veel in bed.

Hoe was het om aan cliënten te vragen of ze wilden meedoen?

Bea: 'Door de ziekte snappen niet alle cliënten meer wat we vragen. Ook kan niet iedereen praten. Maar anderen zijn nog redelijk zelfstandig. Van de twintig cliënten hebben er uiteindelijk tien tot twaalf meegedaan.'

Jolanda: 'Cliënten die meewerkten, deden dat goed. Ze kregen een taak: aangeven wanneer ze naar het toilet moesten. Dat pakten ze serieus op en vonden ze ook leuk om te doen.'

Hoe was het werken met de Identifi?

Bea: 'We hoopten dat het inzicht in plaspatronen kon leiden tot aanpassingen in materiaal. Bijvoorbeeld lichter materiaal overdag, of juist zwaarder in de nacht.'

Jolanda: 'Het technische deel ging beter dan verwacht. Het verwisselen van de Identifi ging goed. Ook het doorgeven van informatie door collega's van de nachtdienst en dat in het online systeem zetten, liep soepel.'

Wat vonden jullie de grootste uitdaging?

Bea: 'De Identifi vind ik minder zinvol voor cliënten die al veel op bed liggen, incontinent zijn en niet meer kunnen praten – ook een kenmerk van Huntington. Daar voegt het weinig toe.'

Jolanda: 'Het papierwerk. Met name het toestemming vragen aan contactpersonen. Daar gaat tijd inzitten. Het invullen van de gegevens gaat dan wel weer soepel.'

Wat vonden jullie het meest waardevolle aan dit project?

Bea: 'In de praktijk bleek dat de meeste cliënten al het juiste materiaal kregen. Dat gaf ons bevestiging dat we het goed doen.'

Jolanda: 'Bij nieuwe cliënten, of mensen die op de grens zitten van continent naar incontinent, is het werken met de Identifi aan te raden. Je kunt dan het plaspatroon goed in beeld brengen en kijken welk materiaal het best bij iemand past. Ook kun je toiletrondes aanpassen, zodat iemand toe kan met een broekje in plaats van zwaarder materiaal.'

Werken jullie anders door het project?

Bea: 'We gebruiken de Identifi nu niet omdat we net zijn verhuisd met de afdeling. Maar ik vind het een geschikt hulpmiddel voor cliënten die nog redelijk zelfstandig zijn en bijvoorbeeld ongelukjes hebben. Die kun je dan voorkomen of met het juiste materiaal beter opvangen.'

Tips van Bea en Jolanda

- Maak aan het begin extra tijd vrij voor administratie, zoals het vragen van toestemming.
- Kies cliënten die nog enigszins zelfstandig zijn en kunnen meewerken.
- Zet de Identifi vooral in bij nieuwe of deels continent(e) cliënten. Zo krijg je gericht inzicht in wat het beste materiaal is.

'We stemmen continentiemateriaal nu af op het plaspatroon'

Angelique de Bruin-van den Berg
hbo-verpleegkundige bij ActiVite

Op de afdelingen psychogeriatric en somatiek ziet Angelique de Bruin-van den Berg ouderen met licht complexe tot een zware zorgvraag. Dat maakte het interessant om mee te doen aan het project.

Hoe was het om aan cliënten te vragen of ze wilden meedoen?

'Dat was nog niet zo eenvoudig. Op de PG-afdeling kleinschalig wonen verblijven mensen met dementie. Zij snapten niet waarom ze ineens zo'n 'bult' in hun broek kregen en haalden hem eraf of gooiden hem weg. Bij hen zijn we gaan werken met netbroekjes. En cliënten die de vraag wel begrepen, wilden vaak niet erkennen dat ze incontinent zijn. Maar zij accepteerden het onderzoek wel.'

Hoe was het werken met de Identifi?

'Er leefden best veel vragen en onduidelijkheden bij collega's over het gebruik van de Identifi. Ze vergaten hem te plaatsen, of het volgende team vergat het waardoor er geen continue meting was. Toch hebben we tien cliënten op de afdeling kleinschalig wonen kunnen meten en twaalf op de afdeling somatiek. Het invullen van de gegevens ging

prima. We hadden formulieren op de kamers gelegd die collega's konden invullen. Mijn twee collega's en ik zetten die in het systeem.'

Wat vond je de grootste uitdaging?

'Het meekrijgen van collega's, die niet altijd begrepen wat de bedoeling was. Het is belangrijk om het nut van een onderzoek goed uit te leggen. Ook is herhaling belangrijk: mijn collega's en ik deden dat elke ochtend.'

Wat vond je het meest waardevolle aan dit project?

'We hebben meer inzicht gekregen in plaspatronen. Daar waren we ons eerder niet zo van bewust. We maken andere keuzes, waardoor cliënten 's nachts beter doorslapen en wij minder hoeven te verschonen. Door die betere nachtrust zien we overdag dat cliënten actiever en gezelliger zijn. Een goede nachtrust maakt voor ieder mens een wereld van verschil.'

Werken jullie anders door het project?

'Zeker. De Identifi gebruiken we niet meer, maar één collega heeft zich wel gespecialiseerd in alle materiaalkeuzes. Cliënten kunnen nu materiaal uitproberen zodat we kunnen kijken wat het beste past. Veel cliënten dragen inmiddels lichtere en comfortabelere opties, zoals een inlegger in plaats van een broekje.'

Tips van Angelique

- Ga na of een cliënt de Identifi accepteert en begrijpt.
- Betrek je collega's actief vanaf het begin en herhaal de uitleg een paar keer, bijvoorbeeld tijdens de overdracht.
- Kijk met frisse blik: ook zonder logger kun je kijken naar het plaspatroon en het materiaalgebruik hier slim op afstemmen.

'Minder lekkages en minder fysieke belasting voor medewerkers maken een groot verschil'

Wietske van Norden
adviseur zorginnovatie Topaz

Onderzoek kan helpen om het werk slimmer in te richten.
Wietske van Norden deelt de ervaringen van Topaz.

Waarom vind je het belangrijk om mee te doen aan dit onderzoek?

'Het inzetten van technologie kan bijdragen aan betere zorg. Daarom hebben we een pilot gedaan met de Identifi voor continenzorg op maat. Tegelijkertijd deden we mee aan het onderzoek. De pilot was succesvol. Dat was voor ons de reden om ermee verder te gaan.'

Wat zijn jullie ervaringen?

'De Identifi is een mooi product. De zorgverlener kan er belangrijke informatie uithalen. Die helpt om te kijken welk continenzorgmateriaal het beste bij een bewoner past. We hebben het getest bij 21 bewoners. We zagen dat de sensor helpt om het plaspatroon goed in kaart te brengen. Dat kan leiden tot betere zorg en dat het werk fysiek minder zwaar wordt. Heeft iemand minder vaak lekkage, dan hoef je ook minder te verschonen. Maar het is wel een uitdaging om het goed in te voeren.'

*'Ga je ermee beginnen?
Focus je dan op de inhoud en
op de voordelen!'*

Wat is jullie belangrijkste les?

'Het is een kwestie van wennen aan de nieuwe manier van werken. Daar is tijd voor nodig. Maar tijd is schaars in de ouderenzorg. Het vraagt een lange adem. Daardoor krijgt nu nog niet iedere bewoner die er baat bij kan hebben, een meting. Of iemand krijgt wel een meting, maar dan is het ook belangrijk om het advies goed op te volgen. We werken er nu aan dat het werken met de Identifi routine wordt voor onze medewerkers.'

Wat heeft het project opgeleverd?

'We weten dat door werken met de Identifi meer bewoners continenzorg op maat kunnen krijgen. Het juiste materiaal verkleint bijvoorbeeld de kans op lekkage. Bij het goed opvolgen van het advies, kan het ook zijn dat bewoners beter doorslapen. Minder lekkage en minder verschoonmomenten dragen bij aan de kwaliteit van leven voor de bewoners. Maar ook voor medewerkers zitten er voordelen aan. Zij hoeven bewoners minder vaak onnodig te controleren en te verschonen. Dit scheelt weer tijd. Daarnaast draagt het bij aan duurzaamheid. Als mensen minder verschoeningen nodig hebben, verspillen we ook minder materiaal.'

Wat wil je zorgverleners meegeven?

'De Identifi kan echt iets opleveren. Minder lekkages, betere nachtrust en minder fysieke belasting voor medewerkers maken een groot verschil. *Ga je ermee beginnen? Focus je dan op de inhoud en op de voordelen!*

Colofon

Teksten: Naomi van Esschoten

Redactie: Annemarie Klaassen en Marjolein Versteeg

Vormgeving: Mariël Lam, bno

Cartoons/illustraties: Auke Herrema

Met dank aan:

Johann Glaubitz (Ervarea), Laila Jorink (Careyn)

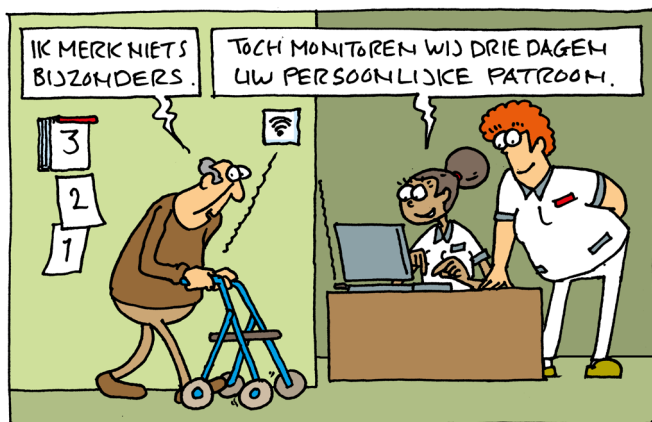
Wil je reageren? Of heb je vragen?

Stuur een mail naar: info@vankleefinstituut.nl

© mei 2025

Dit boekje is een uitgave van het Van Kleef Instituut,
in samenwerking met ZonMw, Locomotion en UMC
Utrecht

Je mag hieruit citeren met bronvermelding.

*Wij danken
alle partners en
zorgverleners voor
hun medewerking,
enthousiasme en inzet
om van dit
praktijkonderzoek
een succes
te maken!*